

EKONOMİ YÖNETİMİNDE VE BİREYSEL FİNANSAL KARARLARDA GERONTOKRASİ EĞİLİMİ VAR MI?

Sezen GÜNGÖR¹

ÖZ

Gerontokrasi (yaşlıların yönetimi), yaş ve tecrübenin, yönetimde söz sahibi olmasını ifade eder. Genellikle toplumların yönetiminde görülse de, aslında gerontokrasi hayatımızın pek çok alanında hissedilmektedir. Bu çalışmada, iki farklı katılımcı grubu ile çalışılmıştır. İlk gruptaki katılımcılara genç ve yaşlı bireylerin fotoğrafları gösterilmiş ve ardından bazı finansal kararlara ilişkin sorulara cevap vermeleri istenmiştir. İkinci katılımcı grubuna da aynı sorular sorulmuş, ancak bu defa fotoğraflar yerine yaş aralıkları verilmiştir. Sonuçlar her iki grupta da bazı finansal kararlarda gerontokrasi eğilimi olduğunu göstermiştir. Ayrıca, ekonomi yönetimi ile ilgili bazı sorularda, gerontokrasiye güven eğilimi konusunda iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu da görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bireysel finansal kararlar, gerontokrasi, ekonomi yönetimi

IS THERE A GERONTOCRACY TENDENCY IN ECONOMIC MANAGEMENT AND INDIVIDUAL FINANCIAL DECISION?

ABSTRACT

Gerontocracy (management of the elderly) refers to the fact that age and experience have a say in management. Although it is generally seen in the administration of societies, gerontocracy is felt in many areas of our lives. In this study, two different groups of participants were studied. Participants in the first group were shown photographs of young and old individuals and then asked to answer questions about some financial decisions. The second group of participants were asked the same questions, but this time they were given age ranges instead of photographs. The results showed that there is a gerontocracy tendency to make some financial decisions in both groups. In addition, there were statistically significant differences between the two groups regarding the tendency to trust gerontocracy in some questions about economic management.

Keywords: Individuals financial decisions, gerontocracy, economics management

¹ Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Çorlu Meslek Yüksekokulu, Tekirdağ, sezungor@nku.edu.tr

GİRİŞ

Bilgelik, bilgi ve tecrübe, yaşanan yıl sayısı ile doğru orantılı mıdır? Topluluklar, toplumu yönetecek kişileri seçerken, adayların bilgeliğine, bilgisine ve tecrübesine ayrıntılı olarak bakarlar mı yoksa yaşanan yıl sayısı, tüm bu faktörlerin yerini alabilecek kadar önemli midir? Yöneticinin kronolojik yaşı, topluluğu yönetebilmesi ve yönetici olabilmesi için yeterli midir? Toplumda, yaşlıların gençlere nazaran daha iyi yöneticilik yapacağına dair genel bir görüş var mıdır? Tüm bu sorular literatürde gerontokrasi kavramı altında incelenmeye çalışılan sorulardır.

Toplumların yönetiminde yüzyıllardır kanıksanan yaşlıların yönetimi veya bilinen adıyla gerontokrasi konusu, bu çalışmada ekonomi yönetimleri açısından ele alınmıştır. Ayrıca bireysel finansal kararlar konusunda yaşlılara güvenin mi yoksa gençlere söz hakkı tanınmasının mı tercih edildiği de araştırma sorularından biridir. Avcı toplayıcı olduğumuz dönemlerden bu yana yaşça büyük olana duyulan saygı ve güvenin, günümüz toplumundaki yerini araştırmayı amaçlayan bu çalışma, kişisel ekonomik kararlarımızı ve ekonomi yönetiminde güven duyacağımız kişiler konusundaki kararlarımızı ayrı ayrı ele almıştır.

GERONTOKRASI

Özellikle geleneksel toplumlarda, gerek tecrübe ve gerekse gelenek gibi nedenlerle topluluğun yaşlılar arasından seçmiş olduğu liderler, toplumların yönetimini yaşlılar lehine tekelleştirmektedir. Muhafazakâr görüş veya gelenekten vazgeçememek gibi nedenlerle doğal yollarla ortaya çıkan bu durum, gerontokrasi (yaşlıların yönetimi) kavramını ortaya koymuştur. Aile kurumunun etkin olduğu toplumlarda daha sık rastlanan gerontokrasi, topluluğun sosyal ve ekonomik yaşamında geçerli olan geleneklerin sürdürülmesi anlamıyla, grubun en yaşlısına giydirilen yasal bir kıyafet olarak yorumlanabilir.

Gerontokrasi terimi, Yunancadaki “yaşlı” anlamına gelen “gerousia” teriminden doğmuştur. “Yaşlı” kelimesi ise eski uygarlıklarda bugünkü anlamından farklı olarak liderlik, sosyal statü, değer ve bilgelik anlamına gelmektedir. Gerontokrasi, bu anlamda şahsiyetlerle, yöneticilerle ve liderlerle ilgili bilgelik anlamına gelir (Onyoyo, 2014). Günümüzde ise yaşlılık biyolojik ve kronolojik olarak ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Kronolojik yaşlılık kişinin yaşadığı yıl itibarıyla ölçümlenebilecekken, biyolojik yaşlılık insan biyolojisinde, fizyolojisinde ve hücresel düzeyde bedeninde meydana gelen tahribat olarak ifade edilebilir.

Gerontokrasi klasik olarak iki ana faktörle açıklanabilir: bilgelik ve bilgi. Bu iki temel faktör Werner’a (1981) göre yaşla veya kişisel özelliklerle kazanılabilmektedir.

Gerontokrasiye tarihsel açıdan bakıldığında, yaşlılığın temsil ettiği bilgeliği, tecrübeyi ve bilmeyi (hatta bazı toplumlarda sırra, gizeme veya kutsal olana dair olanı bilmeyi) kapsarken, modern dünyanın sürekli geleceğe bakma, ilerleme ve geriye bakmadan gelişme gösterme düşüncesi, gerontokrasinin modern dünyada kabul görmemesine yol açmaktadır (Önder, 2013).

Gerontokrasi kavramını teorik olarak inceleyen Weber (2012), bu kavramı “Ekonomi ve Toplum” adlı kitabında “Geleneksel Otorite” başlığı altında ve Patrikaryalizm, Patrimonyalizm ve Sultanizm kavramları ile birlikte ele almıştır. Weber’e göre yaşlıların yönetimi kavramı, grup üzerindeki yönetimin, gerçek manada yıl açısından en yaşlı olan ve kutsal geleneğe en aşina olan kişilerin elinde örgütlendiği durumdur. Aynı eserde Weber patrikaryalizmi “genelde hem ekonomi hem akrabalık temelinde örgütlenen bir grup (hane) içerisinde, belirli bir miras kurallarıyla belirlenmiş özel bir bireyin yönetiminde bulunduğu durum” olarak tanımlarken, bir sonraki geleneksel yönetim anlayışı olarak patrimonyalizmi ve en uç durumda sultanizmi tanımlamaktadır. Weber’e göre patrimonyalizm, patriarkın otoritesinin sadece kendi evi içinde katı itaat zorunluluğu taşıdığı durumdur. Patrimonyal gücün temel dış desteği köleler, koloni ve askere alınan halk, paralı korumalar ve ordulardır. Sultanizm ise geleneksel egemenliktir ve egemenlik, bir efendinin salt kişisel araçları olan bir yönetim ve askeri güç geliştirdiğinde doğma eğilimdedir.

Gerontokraziye hemen her ülkede rastlanabilmektedir. Ancak demokratik yönetim anlayışından sapmalara neden olabilmesi açısından, gerontokrazinin bazı ülkelerde şiddetle eleştirildiği de görülmektedir. Örneğin, bağımsızlık sonrası Afrika’da siyasal anlamda gerontokrazi, yöneticilerin güce, baskınlığa, hükmetmeye ve toplum üzerinde hâkimiyet kurmaya aşırı bağlı olmaları ve kendi ailelerine kayırmacılık yapmaları nedeniyle kötü bir üne kavuşmuştur. Onyoyo’ya göre (2014) Zimbabve Cumhurbaşkanı Robert Mugabe, Libya’da Muammer Ghedafi, Kamerun Devlet Başkanı Paul Biye ve Togo Cumhurbaşkanı Eyadema gibi yaşlı politik liderler, bilgelikten başka iktidarın açlığıyla ilişkilendirilmiştir. Diğer yandan 2018 Kasım ayında The Guardian’da yayınlanan “Amerika Birleşik Devletlerinin Gerontokrazi Sorunu Var” başlıklı makaleye göre dönemin üst düzey yöneticilerinden ABD başkanı Donald Trump 72, çoğunluk lideri senatör Mitch McConnell 76, üst düzey cumhuriyetçi senatör Orrin Hatch 84, meclis eski sözcüsü Nancy Pelosi 78, senato yargı komitesinin rütbeli üyesi Dianne Feinstein ise 85 yaşındadır. Makalede yapılan bu tespitlerin yanı sıra ABD’nin giderek yaşlanan nüfusundan, seçmenlerin, kendilerinden en az 20 yaş büyük kişiler tarafından yönetildiğinden ve bu durumun gelecekte daha büyük sorunlar doğuracağından duyulan endişeden bahsedilmektedir. Aynı makalede yaşlılığın getirdiği fizyolojik ve bilişsel tahribattan ve geçmiş başkanların yaşadıkları bu tahribat nedeniyle aldıkları kararların sorgulanmasından bile söz edilmektedir. Örneğin, 1988 yılında 77 yaşındayken görevden ayrılan eski başkan Ronald Reagen’in yaşlılığa bağlı demans hastalığı belirtileri gösterip göstermediğinin tartışıldığı, mevcut başkan Donald Trump ile ilgili de aynı benzer soruların ortaya atıldığı makalenin diğer önemli noktalarındandır.

Dini liderlere bakıldığında da benzer bir durum söz konusudur. Örneğin Papa, Kardinaller tarafından seçilmektedir, ancak ölümü dışında hiçbir şekilde görevinden ayrılması, azledilmesi veya başka bir seçimle görevden alınması söz konusu değildir. 1503 yılından bu yana göreve gelen Papa’ların göreve geliş yaşları ortalaması ise 64’tür (Berton ve Panel, 2017).

Gerontokrazi, genel olarak toplumların siyasi veya dini yönetimleri ile bağdaştırılmaktadır. Diğer yandan ülkelerin ekonomi yöneticilerinin ve hatta küresel ekonomiye yön veren uluslararası ekonomik kurumların üst düzey yöneticiliğini yapan isimlerin göreve gelme yaşları incelendiğinde, gerontokrazinin sadece siyasi yönetimde değil, ekonominin yönetiminde de görüldüğü açıktır. Örneğin 2012 yılında yapılan bir çalışmaya göre dönemin İtalya’ında başbakan 65, muhalefet lideri 70 yaşında iken bankacılık sisteminde çoğu bankanın tepe yöneticilerinin 65 yaşından büyük oldukları, üniversitelerdeki finans profesörlerinin ise sadece 9’unun 35 yaş altında ve her 10 profesörden 3’ünün 65 yaş üstünde olduğu bildirilmektedir (Atella ve Carbonari, 2012).

Tüm bu örnekler, Türkiye’nin bu konudaki durumunun sorgulanmasını gerektirmiştir. Bu çalışma kapsamında, 2019 Eylül itibariyle Türkiye Cumhuriyeti başbakanları ve ekonomiden sorumlu bakanları arşivi incelenmiş ve 30 Ekim 1923 tarihinden itibaren gelmiş geçmiş tüm başbakanların yaş ortalamasının 56,78 olduğu gözlenmiştir. En genç ve aynı zamanda en yaşlı başbakan ise ilk göreve gelişinde 39, son göreve gelişinde ise 77 yaşında olan İsmet İnönü’dür. Ayrıca Türk ekonomisinin emanet edildiği bakan düzeyindeki yöneticilerin yaş ortalaması ise 46 olarak bulunmuştur. Ayrıca küresel ekonomide önemli yere sahip olan Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonunun (IMF) başkanlarının yaş ortalaması da incelenmiştir. Buna göre II. Dünya Savaşının küresel ekonomide yarattığı tahribatı gidermek amacıyla, 1946 yılında kurulan Dünya Bankasının başkanlarının göreve geldikleri yaşların ortalaması 59,16 olarak bulunmuştur. IMF’de ise durum daha karışıktır. 1951 yılında konulan şarta göre IMF başkanlığına seçilmek için 65 yaşın altında olunması ve görevdeyken 70 yaşın geçilmemesi gerekmektedir. Ancak 2019 Eylül itibariyle bu şart kaldırılmıştır. 1 Ekim 2019 tarihinde göreve gelen 66 yaşındaki Dr. Kristalina Georgieva, bu şartın kaldırılmasından sonra gelen ilk başkandır. IMF’nin 1946 yılından bu yana görev yapan tüm başkanlarının göreve geliş yaş ortalaması 57 olarak saptanmıştır, ancak yaş şartının ortadan kaldırılması, IMF başkanlarının yaş ortalamalarının artacağını düşündürmektedir.

Weber'e göre (2012) geleneksel otoritenin ekonomik etkinlikler üzerindeki öncelikli etkisi, geleneksel tutumları güçlendirmesidir. Bu durum, grubun üyelerine karşı yönetsel bir mekanizma kullanamayan ve bu nedenle kendi meşruiyeti için her yönden geleneğin korunmasına Muhtaç olan yaşlıların yönetimi ve patriarkal egemenlik altında oldukça belirgindir. Ayrıca böylesi bir geleneksel otoriteyi finanse etmek ekonomiyi etkiler ve gelenek ve kişisellik kodlanan despotik devletin piyasaya hâkimiyeti, pazarda rasyonel olarak gerçekleştirilen ekonomik eylemin oluşumuna engeldir. Bu geleneksel otoritenin finansmanı ve bu otoritenin piyasalardaki hâkimiyetinden başka, günümüz dünyasındaki gerontokrasinin ekonomideki mevcut söz sahipliği de görünmez değildir. Özellikle 1946-1964 yılları arasında doğan jenerasyonun temsilcilerinin (baby boomers), kuralcı, çalışkan ve "ben" odaklı olmaları, kendilerinden sonraki jenerasyonlar üzerindeki güçlerinin sebeplerinden sayılabilir. Bu tarihler arasında doğan bireylerin 2000'li yılların başlarından itibaren emekliliğe hak kazanmış olmaları, sosyal güvenlik sistemleri aracılığıyla ekonomi üzerindeki dolaylı etkilerini de ortaya koymaktadır.

ARAŞTIRMA

ARAŞTIRMANIN AMACI, HİPOTEZLERİ ve ÖRNEKLEM

Gerontokrasinin siyasi güç veya ekonomide söz sahibi olmakla ilgili yorumunda, genç jenerasyona ve bunların göreceli tecrübesizliğine atıf yapıldığı görülebilmektedir. Ancak ekonomide ve finansal kararlarda gerontokratik eğilimin ölçüldüğü bir çalışmaya rastlanmamakla birlikte, bu tür bir eğilimin net ölçüsünü ortaya koyacak bir ölçek de bulunmamaktadır.

Ekonomide gerontokrasi eğiliminin tartışıldığı bir çalışmada, ulusal ve uluslararası ekonomi yönetimi ile kişisel finansal kararların ayrı ayrı ele alınması gerektiği kanısındayız. Zira kişisel finansal kararlarda daha tutucu davranması muhtemel bireylerin, ulusal ve uluslararası ekonomik karar mekanizmalarında söz sahibi olacak kişilerin seçiminde aynı tutuculuğu göstermemesi de söz konusudur. Ayrıca bireylerin dış görünüşlerinin de seçimleri konusunda farklı görüşler getireceği düşünüldüğünde, bu tür bir çalışmanın iki farklı anket formu ile yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın temel amacına uygun şekilde hazırlanan anket formlarından ilkinde, görsel olarak genç ve yaşlı oldukları görülen kişilerin fotoğrafları kullanılmıştır. Fotoğraflar Google arama motorunda tesadüfi şekilde seçilmiş olup, telif hakkı bulunmamaktadır. İkinci formda ise aynı sorular bu defa fotoğrafsız olarak, sadece yaş aralıkları verilerek sorulmuştur. Bu amaçla hazırlanan anket formlarının her ikisi de 18-39, 40-59 ve 60 yaş üzerindeki üç grup insana ulaştırılmıştır.

Birinci katılımcı grubunda 168 kişiye ulaşılmıştır. Bunların 117'si kadın, 51'i erkektir. İkinci katılımcı grubu ise 126 kişiden oluşmaktadır. Bu gruptaki kişilerin 87'si kadın, 39'u erkektir. İlk grupta yer alan katılımcıların 66'sı 18-39 yaş aralığında, 96'sı 40-59 yaş aralığında ve 6'sı 60 yaş üzerinde olduğunu beyan etmiştir. İkinci katılımcı grubunda ise 87 kişinin 18-39 yaş aralığında, 27 kişinin 40-59 yaş aralığında ve 12 katılımcının ise 60 yaş üzerinde olduğu saptanmıştır.

Anket formunda sorular hazırlanırken herhangi bir ölçekten faydalanılmamıştır. Hazırlanan soruların, bireylerin, hem kişisel finansal kararlarında hem de ulusal ve hatta küresel ekonomi otoritelerinin üst yönetimleri konusunda, gerontokratik eğilime sahip olup olmadığını ortaya koyabilmesine dikkat edilmiştir. Her iki anket formunda yer alan bu sorular şöyledir:

- 1.Kendi oturacağınız evi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate alırdınız?
- 2.Yatırım amacıyla bir arsa-arazi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate alırdınız?
- 3.Bir otomobil satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate alırdınız?
- 4.Yatırım amacıyla bir hisse senedi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate alırdınız?
- 5.Döviz yatırım yaparken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate alırdınız?

6. Tüm mal varlığınızı birine emanet etmek zorunda kalsanız aşağıdaki kişilerden hangisini tercih ederiniz?

7. Hayalinizdeki işi kurmak için gereken sermayeniz olsa, aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate alırdınız?

8. Devlet başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?

9. Ekonomi bakanı sizce kaç yaşında olmalıdır?

10. Dünya Bankasının başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?

11. IMF (Uluslararası Para Fonu) başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?

Çalışmanın hipotezleri kurulurken, yukarıdaki sorular temel alınmış ve her bir soru tek başına ele alınarak, cevapların katılımcıların yaşları ve cinsiyetleri açısından farklı olup olmadığının araştırılması amaçlanmıştır. Buna göre cinsiyet açısından farklılık arayan hipotezler şöyledir:

H₁= Katılımcıların kendi oturacakları evi satın alırken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₂= Katılımcıların yatırım amacıyla bir arsa-arazi satın alırken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₃= Katılımcıların bir otomobil satın alırken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₄= Katılımcıların yatırımı amacıyla bir hisse senedi satın alırken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₅= Katılımcıların dövize yatırım yaparken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₆= Katılımcıların tüm mal varlıklarını emanet edebilecekleri bir kişiyi seçerken genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₇= Katılımcıların hayallerindeki işi kurmak için önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₈= Katılımcıların devlet başkanı olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₉= Katılımcıların ekonomi bakanı olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₁₀= Katılımcıların dünya bankası başkanı olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₁₁= Katılımcıların IMF başkanı olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

Katılımcıların yaş grupları açısından bu sorularda farklılık arayan hipotezler şöyledir:

H₁₂= Katılımcıların kendi oturacakları evi satın alırken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

H₁₃= Katılımcıların yatırım amacıyla bir arsa-arazi satın alırken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

H₁₄= Katılımcıların bir otomobil satın alırken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

H₁₅= Katılımcıların yatırımı amacıyla bir hisse senedi satın alırken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

H₁₆= Katılımcıların dövize yatırım yaparken önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

H₁₇= Katılımcıların tüm mal varlıklarını emanet edebilecekleri bir kişiyi seçerken genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

H₁₈= Katılımcıların hayallerindeki işi kurmak için önerisini dikkate alacağı kişi olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi, katılımcıların yaş grupları açısından farklılık gösterir.

H₁₉=Katılımcıların devlet başkanı olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

H₂₀= Katılımcıların ekonomi bakanı olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

H₂₁= Katılımcıların dünya bankası başkanı olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

H₂₂= Katılımcıların IMF başkanı olarak genç veya yaşlı bireyleri tercih etmesi ile katılımcıların yaşları arasında ilişki vardır.

Çalışma kapsamında hazırlanan sorulara katılımcılar tarafından verilen cevaplardan oluşan veriler, SPSS 22 paket programı aracılığıyla analiz edilmiş ve hipotezlerin test edilmesinde Ki Kare Bağımsızlık Testi uygulanmıştır.

ARAŞTIRMA BULGULARI

Çalışmanın amacına uygun olarak hazırlanan anket formlarına katılımcılar tarafından verilen cevapların, temel istatistikleri ve ki-kare analiz sonuçları Tablo 1, Tablo 2, Tablo 3 ve Tablo 4'te verilmiştir. Tablo 1, katılımcıların fotoğraflar arasından tercih yaptığı anket formunda yer alan sorulara verilen cevaplar ile katılımcıların cinsiyetleri arasında bir ilişki olup olmadığını incelemek için yapılan ki-kare sonuçlarını içermektedir. Aynı anket formunda yer alan soruların, katılımcıların yaşları ile bir ilişki içinde olup olmadığını incelemek için yapılan analiz sonuçlarına ise Tablo 2'de yer verilmiştir. Tablo 3 ve Tablo 4 ise, katılımcıların aynı sorulara cevap verirken fotoğraflara göre değil, yaş aralıklarına göre cevap verdikleri anket formuna ilişkin analizleri göstermektedir. Tablo 3'te bu cevapların katılımcıların cinsiyetleri ile ilişkisini gösteren analiz sonuçları, Tablo 4'te ise aynı cevapların katılımcıların yaşları ile ilişkisini gösteren analiz sonuçları yer almaktadır.

Tablo 1'e göre kendi oturacağı evi satın almak için genç birinin önerilerini dikkate alacağını belirten katılımcılar genelin %52'sini, yaşlı birinin önerilerini dikkate alacağını belirten katılımcılar ise genelin %48'ini oluşturmaktadır. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında ise kadınların %59'u genç birinden tavsiye almayı, %41'i yaşlı birinden tavsiye almayı seçmiş, buna karşın erkeklerin %35'i genç birinden tavsiye almayı, %65'i ise yaşlı birinden tavsiye almayı tercih etmişlerdir. Kendi oturacağı evi satın almak için tavsiye alacağını belirttiği kişinin genç veya yaşlı olması ile katılımcıların cinsiyetleri arasında bir ilişki olup olmadığı incelendiğinde ise ki-kare analizi sonuçlarının istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($\chi^2(1, N=168)=7.977, p<.01$). Yatırım amacıyla bir arsa-arazi satın almakla ilgili soruda katılımcıların %43'ü genç birinden tavsiye alacağını belirtmiş, %57'si ise yaşlı kimselerin tavsiyelerini tercih ettiğini ifade etmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında ise kadınların %44'ü gençlerden tavsiye almayı, %56'sı yaşlılardan tavsiye almayı tercih ederken, erkeklerin %41'i gençlerden ve %59'u yaşlılardan tavsiye almayı uygun görmüştür. Ancak yapılan ki-kare analizi sonuçları, yatırım amacıyla arsa-arazi satın almak ile katılımcıların cinsiyeti arasında anlamlı bir ilişkiyi ortaya koyamamıştır ($p>.05$). Bir otomobil satın almakla ilgili soruda katılımcıların %73'ü genç birinden tavsiye alacağını söylemiş, %27'si ise yaşlı kimselerin tavsiyelerinden faydalanacağını belirtmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %82'si bir otomobil satın alırken gençlerin tavsiyelerini, %18'i ise yaşlıların tavsiyelerini önemseyeceğini söylemiştir. Erkek katılımcıların ise %53'ü gençlerin, %47'si yaşlıların tavsiyelerini dikkate alacağını bildirmiştir. Yapılan ki-kare analizi sonuçları bir otomobil satın alma kararı verirken tavsiye alınacak kişinin genç veya yaşlı olması ile katılımcının cinsiyeti arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir ($\chi^2(1, N=168)=15.347, p<.01$).

Yatırım amacıyla bir hisse senedi satın almakla ilgili soruda katılımcıların %43'ü genç bireylerden tavsiye alacağını söylerken, %57'si yaşlı bireylerden tavsiye alacağını bildirmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %44'ü, hisse senedi satın alırken gençlerin tavsiyelerini dinleyeceğini, %56'sı yaşlıların tavsiyelerini dinleyeceğini bildirmiştir. Erkeklerde de rakamlar birbirine yakındır. Erkeklerin %41'i genç bireylerin hisse senedi satın alma ile ilgili görüşlerine önem vereceğini söylemiş, %59'u ise yaşlı bireylerin tavsiyelerini dikkate alacağını

bildirmiştir. Ancak yapılan ki-kare analizi sonuçları, yatırım amacıyla hisse senedi satın alma kararından tavsiyesine dikkat edilecek kişinin genç veya yaşlı olması ile katılımcıların cinsiyeti arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki ortaya koyamamıştır ($p>.05$). Döviz yatırım yaparken tavsiyesi dikkate alınacak kişinin genç mi yoksa yaşlı mı olacağı konusunda sorulan soruya katılımcıların %45'i genç olarak cevap verirken, %55'i yaşlı cevabını vermiştir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %51'i gençlerin döviz satın alma hususundaki görüşlerini önemseyeceğini belirtirken, %49'u yaşlıların görüşlerine önem vereceklerini belirtmişlerdir. Erkeklerde ise %29 oranından genç bireylerin tavsiyeleri, %71 oranında ise yaşlı bireylerin tavsiyeleri tercih edilmiştir. Yapılan ki-kare analizi sonuçlarına göre ise katılımcıların cinsiyetleri ile döviz yatırım yaparken tavsiyesi alınacak kişinin genç veya yaşlı olması arasında anlamlı bir ilişki gözlenmiştir ($\chi^2(1,N=168)=6.874, p<.01$).

Anket formunda kişisel finansal kararlarla ilgili en önemli sorulardan biri tüm mal varlığının emanet edilebileceği kişi ile ilgili sorudur. Bu soruya katılımcıların %29'u genç, %71'i ise yaşlı bireyleri tercih edeceklerini bildirmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %21'i genç, %79'u yaşlı bireylere tüm mal varlıklarını emanet edebileceklerini belirtmişlerdir. Erkeklerde ise %47'lik bir kesim, tüm mal varlığını emanet etmek için genç bireyleri, %53'lük bir kesim ise yaşlı bireyleri tercih edeceklerini bildirmişlerdir. Değişkenler arasında yapılan ki-kare analizi sonuçları istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir ($\chi^2(1,N=168)=12.264, p<.01$). Katılımcıların hayalindeki işi kurmak için tavsiyesini dinleyecekleri kişi olarak genç mi yoksa yaşlı bireyleri mi tercih edeceklerinin sorulduğu soruda, katılımcıların %25'i genç bireyleri, %75'i yaşlı bireyleri tercih etmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %23'ü genç, %77'si yaşlı bireylerin tavsiyelerini dikkate alacaklarını belirtirken, erkeklerin %30'u genç, %70'i ise yaşlı bireylerin tavsiyelerini dinleyeceklerini beyan etmişlerdir. Ancak yapılan ki-kare analizi sonucuna göre değişkenler arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p>.05$).

Anket formunda bireysel finansal kararlardan başka, ulusal ve uluslararası ekonomik karar mekanizmalarında söz sahibi olacak kişilerin seçimine yönelik sorular da bulunmaktadır. Bu sorulardan biri devlet başkanı olarak görmek istenen kişinin genç mi yoksa yaşlı mı olduğu yönündedir. Bu soruda katılımcıların %84'ü genç bir devlet başkanını görevde görmek istediklerini belirtirken %16'sı devlet başkanını yaşlı olmasını tercih edeceklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %90'ı devlet başkanının genç, %10'u ise yaşlı olmasını tercih edecekleri belirtmişlerdir. Erkeklerde ise genç bir devlet başkanını tercih edeceklerini söyleyenler %71, yaşlı bir devlet başkanını tercih edeceklerini söyleyenler %29 oranında kalmıştır. Yapılan ki-kare ilişki analizi sonucunda da katılımcıların cinsiyetleri ile devlet başkanının genç veya yaşlı olmasını tercih etme arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($\chi^2(1,N=168)=9.662, p<.01$).

Ulusal ekonomide söz sahibi olabilecek bir diğer kurum şüphesiz Ekonomi Bakanlıklarıdır. Katılımcılara, Türkiye'de ekonomi bakanı olarak genç mi yoksa yaşlı bir kişiyi mi görmeyi tercih edecekleri de sorulmuştur. Tüm katılımcılara bakıldığında yarısı genç yarısı ise yaşlı bir ekonomi bakanı görmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %54'ü genç bir ekonomi bakanını, %46'sı ise yaşlı bir ekonomi bakanını tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Diğer yandan erkeklerde ise genç bir ekonomi bakanını tercih edenlerin oranı %41, yaşlı bir ekonomi bakanını terci edenlerin oranı ise %59 düzeyindedir. Yapılan ki-kare analizi sonucuna göre, katılımcıların cinsiyetleri ile ekonomi bakanı olarak görmek istedikleri kişi ile ilgili tercihleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p>.05$). Küresel ekonomide söz sahibi olabilecek kurumlar olarak Dünya Bankası ve IMF seçilmiş ve katılımcılara bu kurumların başında görmeyi tercih edecekleri kişilerin jenerasyonları ile ilgili iki soru sorulmuştur. Katılımcıların %66'sı dünya bankasının tepe yöneticisi olarak genç birini görmek istediğini belirtirken %34'ü yaşlı bir dünya bankası başkanı görmeyi tercih etmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %74'ü dünya bankası başkanının genç olmasını, %26'sı ise yaşlı olmasını tercih edeceklerini beyan etmişlerdir. Erkeklerin ise %47'si dünya bankasında genç bir başkan görmeyi tercih etmişken, %53'ü yaşlı bir başkan tercih etmişlerdir. Yapılan ki-kare analizi sonuçları katılımcıların cinsiyetleri ile dünya bankası başkanı olarak

görmeyi tercih ettikleri kişilerin jenerasyonu arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir ($\chi^2(1,N=168)=11.809$, $p<.01$). Benzer şekilde, IMF başkanı ile ilgili soruda da katılımcıların %77 gibi bir çoğunluğu genç bir başkan görmeyi tercih etmişler, %23'ü ise IMF başkanının yaşlı olmasını tercih etmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %90'ı genç bir IMF başkanını, %10'u ise yaşlı bir IMF başkanını tercih etmişlerdir. Erkekler ise %47'lik bir oranda genç, %53'lük bir oranda yaşlı bir IMF başkanı tercihinde bulunmuşlardır. Yapılan ki-kare analizi sonuçları da IMF başkanı tercihi ve katılımcıların cinsiyetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir ($\chi^2(1,N=168)=36.304$, $p<.01$).

Yapılan ki-kare analiz sonuçlarına göre hipotezlerin kabul ya da reddedilme durumlarına bakıldığında H_1 , H_3 , H_5 , H_6 , H_8 , H_{10} ve H_{11} hipotezleri doğrulanmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine İlişkin Ki-Kare Analizi Sonuçları - Birinci Grup

Gerontokratik eğilimin varlığını tespit etmek amacıyla hazırlanan sorular	Tercih edilen seçenek	Cinsiyet			Cinsiyete Göre Frekanslar			Ki Kare Değeri	p
		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam		
Kendi oturacağımız evi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	69	18	87	59%	35%	52%	7,977	.005
	Yaşlı	48	33	81	41%	65%	48%		
Yatırım amacıyla bir arsa-arazi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	51	21	72	44%	41%	43%	.084	.771
	Yaşlı	66	30	96	56%	59%	57%		
Bir otomobil satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	96	27	123	82%	53%	73%	15,35	.000
	Yaşlı	21	24	45	18%	47%	27%		
Yatırım amacıyla bir hisse senedi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	51	21	72	44%	41%	43%	.084	.771
	Yaşlı	66	30	96	56%	59%	57%		
Dövizle yatırım yaparken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	60	15	75	51%	29%	45%	6,874	.009
	Yaşlı	57	36	93	49%	71%	55%		
Tüm mal varlığınızı birine emanet etmek zorunda kalsanız aşağıdaki kişilerden hangisini tercih ederiniz?	Genç	24	24	48	21%	47%	29%	12,26	.000
	Yaşlı	93	27	120	79%	53%	71%		
Hayalinizdeki işi kurmak için gereken sermayeniz olsa, aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	27	15	42	23%	30%	25%	.760	.383
	Yaşlı	90	36	126	77%	70%	75%		
Devlet başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	Genç	105	36	141	90%	71%	84%	9,662	.002
	Yaşlı	12	15	27	10%	29%	16%		
Ekonomi bakanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	Genç	63	21	84	54%	41%	50%	2,281	.131
	Yaşlı	54	30	84	46%	59%	50%		
Dünya Bankasının başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	Genç	87	24	111	74%	47%	66%	11,81	.001
	Yaşlı	30	27	57	27%	53%	34%		
IMF (Uluslararası Para Fonu) başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	Genç	105	24	129	90%	47%	77%	36,3	.000
	Yaşlı	12	27	39	10%	53%	23%		

Çalışma kapsamında hazırlanan anket sorularında katılımcıların yaşları üç seçeneqli olarak sunulmuştur. Bu yaş grupları 18-39, 40-59 ve 60 yaş üzeri şeklindedir. Çalışmaya katılan 168 kişiden sadece 6'sı 60 yaş ve üzerinde olduğunu beyan etmiştir. Katılımcıların yaşları ve anket formunda yer alan sorulara verdikleri cevaplar arasında bir ilişki olup olmadığına yönelik yapılan ki-kare analizinde ön şartların sağlanamaması nedeniyle, 60 yaşın üzerinde olduğunu bildi-

ren 6 katılımcı, ikinci yaş grubu olan 40-59 yaş aralığına dâhil edilmiş ve verilerde birleştirme yapılmak durumunda kalınmıştır. Tablo 2’de katılımcıların yaş gruplarına göre sınıflandırılan cevaplarının frekansları ve her bir soru için ayrı ayrı yapılmış ki-kare analizi sonuçları bulunmaktadır.

Tablo 2’ye göre katılımcıların %52’si kendi oturacakları evi satın almak için genç birinin tavsiyelerini dikkate alacaklarını belirtmişler, buna karşın %48’i ise yaşlı birinden tavsiye alacaklarını söylemişlerdir. Katılımcıların yaşları açısından bakıldığında 18-39 yaş aralığındaki kişilerin %64’ünün ev satın alırken genç birinin tavsiyelerini tercih edecekleri, %36’sının ise yaşlı birinin tavsiyelerine önem vereceği görülmektedir. 40 yaş üzerindeki katılımcıların ise %44’ü genç bireylerden, %56’sı yaşlı bireylerden tavsiye alacaklarını belirtmişlerdir. Değişkenler arasında yapılan ilişki analizi sonuçları, katılımcıların yaşları ile ev satın alma kararı verirken tavsiyesini dinlemeyi uygun gördükleri kişilerin yaşları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir ($\chi^2(1,N=168)=6.114, p<.05$). Yatırım amacıyla bir arsa veya arazi satın almak kararında katılımcıların %43’ü genç, %57’si ise yaşlı kişilerden tavsiye almayı tercih etmişlerdir. Katılımcıların yaşları açısından bakıldığında 18-39 yaş aralığındaki kişilerin %45’i genç, %55 ise yaşlı bireylerden tavsiye alacaklarını, 40 yaş üzeri kişilerin ise %41’i genç, %59’u yaşlı bireylerden tavsiye alacaklarını belirtmişlerdir. Değişkenler arasında yapılan ki-kare analizi, bu değişkenler arasında herhangi bir ilişki olmadığını göstermiştir ($p>.005$). Bir otomobil satın alma kararı konusunda katılımcılara sorulan soruda katılımcıların %73’lük kısmının genç kişilerden tavsiye alacağı, %27’sinin ise yaşlı bireylerin tavsiyelerine dikkat edeceği görülmüştür. Katılımcıların yaş grupları açısından da benzer bir eğilim görülmektedir. 18-39 yaş aralığındaki kişilerin %77’si gençlerden, %23 yaşlılardan tavsiye almayı uygun görmüştür. 40 yaş üstü bireylerin ise %71’i gençlerden %29’u yaşlılardan tavsiye alacağını belirtmişlerdir. Yapılan ki-kare analizi sonuçları ise bu değişkenler arasında herhangi biri ilişkiye rastlanmadığını ortaya koymuştur ($p>.05$).

Yatırım amacıyla bir hisse senedi satın alma kararında ise genel eğilim yaşlı kişilerin tavsiyelerini tercih etme yönündedir. Katılımcıların %43’ü genç bireylerin, %57’si ise yaşlı bireylerin tavsiyelerini dikkate alacaklarını belirtmişlerdir. Yaş grupları açısından bakıldığında 18-39 yaş grubundaki katılımcıların genç ve yaşlı kişilerin tavsiyeler konusunda yarı yarıya bir orana sahip oldukları görülürken, 40 ve üzeri yaştaki kişilerin %62 oranında yaşlı, %38 oranında genç bireylerden tavsiye alacaklarını belirttikleri görülmektedir. Değişkenler arasında yapılan ki-kare sonuçları anlamlı bir ilişki göstermemiştir ($p>.05$). Dövize yatırım yaparken tavsiyesini dikkate alacakları kişilerde, katılımcılar genel olarak yaşlıları tercih etmişlerdir. %55’lik bir grup yaşlı bireylerin, %45’lik bir grup ise gençlerin tavsiyelerini dikkate alacaklarını beyan etmişlerdir. Yaş grupları açısından 18-39 yaş grubundakilerde yaşlıların tavsiyelerini dikkate alma durumu daha fazladır. Bu gruptaki kişilerin %64’ü yaşlıların, %36’sı ise gençlerin tavsiyelerini dikkate alacaklarını bildirmişlerdir. 40 yaş ve üzerindeki katılımcı grubunda ise her hangi bir eğilim görülmemiştir. Ayrıca yapılan ki-kare analizi de bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir ($p>.05$).

Bireysel finansal kararlar konusunda ankete dâhil edilen en önemli sorulardan biri de tüm mal varlığını emanet etmek için kime güvenileceğine yönelik sorudur. Bu soruda katılımcıların %71’i yaşlı, %29’u ise genç bireyleri tercih edeceklerini söylemişlerdir. Yaş grupları açısından bakıldığında özellikle gençlerin %86’sının tüm mal varlıklarını emanet etmek için yaşlı kişileri tercih ettikleri, %14’ünün ise genç bireyleri tercih ettikleri görülmektedir. 40 yaş üzerindeki kişilerin ise %62 oranında yaşlı, %38 oranında ise genç bireyleri tercih ettikleri gözlenmiştir. Yapılan ki-kare analizine göre de değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($\chi^2(1,N=168)=11.881, p<.01$). Katılımcıların hayalindeki iş fırsatı ile ilgili tavsiyelerini dinleyeceklerini belirttikleri kişiler çoğunlukla yaşlılardır. Katılımcıların %75’i yaşlı, %25’i ise genç insanların tavsiyelerini dikkate alacakları görülmektedir. Yaş grupları açısından bakıldığında 18-39 yaş grubundaki kişilerin %74’ü yaşlı, %26’sı ise genç bireylerin tavsiyelerini dinleyecek-

lerini belirttikleri, 40 yaş ve üzerindeki katılımcıların ise %76'sı yaşlı, %24'ü genç insanların tavsiyelerini dinleyeceklerini beyan ettikleri görülmektedir. Yapılan ki-kare analizi ise bu değişkenler arasında herhangi bir ilişki saptayamamıştır ($p > .05$).

Çalışma kapsamında hazırlanan anket formunda katılımcılara, devlet başkanı ve ekonomi bakanı olarak görmek istedikleri kişiler ile ilgili bir soru da bulunmaktadır. Bu sorular, ulusal ekonomide söz sahibi olacak kişilerle ilgili gerontokrasi eğilimi bulunup bulunmadığının tayin edilebilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Devlet başkanı ile ilgili soruda katılımcıların %84'ünün genç bir devlet adamını, %16'sı ise yaşlı bir devlet adamını tercih ettikleri görülmüştür. Yaş grupları açısından bakıldığında 18-39 yaş aralığındaki kişilerin %86'sı genç, %14'ü yaşlı kişileri tercih edeceklerini beyan ederken, 40 yaş üstü katılımcılar %82 oranında gençleri, %18 oranında ise yaşlıları tercih edeceklerini bildirmişlerdir. Ekonomi bakanı ile ilgili hazırlanan soruda ise genel eğilimi %50-%50 düzeyinde kalırken, 18-39 yaş aralığındaki katılımcıların %55'i yaşlı, %45'i ise genç kişilerin ekonomi bakanı olması yönünde görüş bildirmişlerdir. 40 yaş üstü katılımcılarda ise durum tersine dönmüş, %53'ü genç, %47'si ise yaşlı bireylerin ekonomi bakanı olması yönünde beyanda bulunmuşlardır. Yapılan ki-kare analizi sonuçları ise bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişki ortaya koyamamıştır. Küresel ekonomide söz sahibi olacak kişilerden dünya bankası başkanlığında görmeyi arzu ettikleri kişinin sorulduğu soruda katılımcılar %66 oranında genç, %34 oranında ise yaşlı birini başkan olarak görmeyi bekledikleri söylemişlerdir. Yaş grupları açısından 18-39 yaş aralığındaki kişilerin %59'u gençlerin, %41'i ise yaşlıların başkanlığını tercih etmişlerdir. Diğer yandan 40 yaş üzerindeki katılımcıların daha yoğun şekilde genç bireylere oy verdikleri saptanmıştır. Bu gruptaki kişilerin %71'i gençleri, %29'u yaşlıları tercih ettikleri görülmektedir. Ancak yapılan ki-kare analizi sonucuna göre, katılımcıların yaş grupları ile dünya bankasının başına getirilmesini umdukları kişinin yaşı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p > .05$). Bu anlamda sorulan bir diğer soru ise IMF başkanı hakkındadır. Bu soruda da katılımcılar genel olarak gençleri tercih etmişlerdir. Katılımcıların %77'si genç kişileri IMF başkanı olarak görmeyi tercih ederken, %23'ü yaşlı bireyleri tercih edeceklerini beyan etmişlerdir. Katılımcıların yaş grupları açısından bakıldığında da benzer bir sonuç görülmüştür. 18-39 yaş aralığındaki kişilerin %82'si gençleri tercih ederken, %18'i yaşlıları tercih etmiş, 40 yaş üzerindeki kişilerin ise %74'ü gençleri, %26'sı ise yaşlıları tercih etmişlerdir. Bu soruda yapılan ki-kare analizi bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmadığını göstermektedir ($p > .05$).

Yapılan ki-kare analiz sonuçlarına göre hipotezlerin kabul ya da reddedilme durumlarına bakıldığında H_{12} ve H_{17} hipotezleri doğrulanmaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların Yaş Gruplarına İlişkin Ki-Kare Analizi Sonuçları-Birinci Grup

Gerontokratik eğilimin varlığını tespit etmek amacıyla hazırlanan sorular	Tercih edilen seçenek	Yaş Grubu			Yaş Grubuna Göre Frekanslar			Ki Kare Değeri	p
		18-39 yaş	40 yaş ve üzeri	Toplam	18-39 yaş	40 yaş ve üzeri	Toplam		
Kendi oturacağınız evi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	42	24	87	%64	%44	%52	6.114	.013
	Yaşlı	24	57	81	%36	%59	%48		
Yatırım amacıyla bir arsa-arazi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	30	42	72	%45	%41	%43	.299	.584
	Yaşlı	36	60	96	%55	%59	%57		
Bir otomobil satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	51	72	123	%77	%71	%73	.913	.339
	Yaşlı	15	30	45	%23	%29	%27		
Yatırım amacıyla bir hisse senedi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	33	39	72	%50	%38	%43	2.265	.132
	Yaşlı	33	63	96	%50	%62	%57		
Dövizle yatırım yaparken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	24	51	75	%36	%50	%45	3.015	.082
	Yaşlı	42	51	93	%64	%50	%55		
Tüm mal varlığınızı birine emanet etmek zorunda kalsanız aşağıdaki kişilerden hangisini tercih ederdiniz?	Genç	9	39	48	%14	%38	%29	11.881	.001
	Yaşlı	57	63	120	%86	%62	%71		
Hayalinizdeki işi kurmak için gereken sermayeniz olsa, aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	Genç	18	24	42	%26	%24	%25	.299	.584
	Yaşlı	48	78	126	%74	%76	%75		
Devlet başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	Genç	57	84	141	%86	%82	%84	.478	.489
	Yaşlı	9	18	27	%14	%18	%16		
Ekonomi bakanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	Genç	30	54	84	%45	%53	%50	.898	.343
	Yaşlı	36	48	84	%55	%47	%50		
Dünya Bankasının başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	Genç	39	72	111	%59	%71	%66	2.363	.124
	Yaşlı	27	30	57	%41	%29	%34		
IMF (Uluslararası Para Fonu) başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	Genç	54	75	129	%82	%74	%77	1.544	.214
	Yaşlı	12	27	39	%18	%26	%23		

İkinci katılımcı grubundaki 126 kişiye uygulanan anket formunda yer alan sorular ve bu sorulara verilen cevaplara ilişkin frekans analizleri ve değişkenler arasında aranan ki-kare analizi sonuçları Tablo 3 ve Tablo 4’te görüldüğü gibidir. Tablo 3’e bakıldığında katılımcıların kendi oturacakları evi satın alırken tavsiyesine önem vereceklerini belirttikleri kişiler %57 oranında 40-59 yaş aralığında bulunmuştur. %43’lük bir oran ise bu tavsiyeyi 20-39 yaş aralığından bir finans uzmanından almayı tercih etmiştir. Bu soruya verilen yanıtlar arasında 60 yaş ve üzerinde bir finans uzmanı seçeneğine rastlanmamıştır. Katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların %52’sinin 20-39 yaş aralığında, %48’inin ise 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanını tercih ettikleri, buna karşın erkeklerin %77’lik bir baskın oranda 40-59 yaş aralığında ve %23’lük oranda 20-39 yaş aralığında bir finans uzmanını tercih ettikleri görülmektedir. Yapılan ki-kare analizi sonuçları bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir ($\chi^2(1,N=126)=9.024, p<.01$). Yatırım amacıyla arsa veya arazi satın alma kararı ile ilgili soruda katılımcıların %67’sinin 40-59 yaş aralığındaki bir finans uzmanının tavsiyesini dikkate alacağı, buna karşın %33’ünün 20-39 yaş aralığındaki bir finans uzmanında tavsiye alacağını söyledikleri görülmektedir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından ise kadınların %72’lik kısmı ve erkeklerin %54’lük kısmı 40-59 yaş aralığındaki bir finans uzmanını, kadınların %28’inin ve erkeklerin %46’sının ise 20-39 yaş aralığındaki bir finans uzmanını tercih etmişlerdir. 60 yaş üzerindeki bir finans uzmanını tercih eden katılımcı bulunmamıştır. Değişkenler arasındaki ilişki analizi istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiyi ortaya koymuştur ($\chi^2(1,N=126)=4.178, p<.05$). Bir otomobil satın alırken tavsiyeye önem verilecek kişinin yaş aralığının sorulduğu soruda katılımcıların %79 gibi önemli bir kısmı 20-39 yaş aralığında bir finans uzmanını tercih etmişler, %21’i ise 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanından tavsiye almayı yeğlemişlerdir. Diğer yandan kadın katılımcılar %79 oranında, erkekler ise %77 oranında 20-49 yaş aralığındaki bir finans uzmanını seçerken, kadınların %21’i ve erkeklerin ise %23’ü 40-59 yaş aralığındaki bir finans uzmanını seçmişlerdir. Bu soruda da 60 yaş üzerinden bir finans uzmanından tavsiye almayı seçen hiç kimse yoktur. Ayrıca bir otomobil satın alırken tavsiyesine önem verilecek kişinin hangi yaş aralığında olduğunu seçme ile katılımcıların cinsiyeti arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p>.05$).

Yatırım amacı ile bir hisse senedi satın alma kararı ile ilgili soruya katılımcıların %64’ü 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanının, %36’sı ise 20-39 yaş aralığında bir finans uzmanının tavsiyelerine kulak vereceklerini ifade etmişlerdir. 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanını seçenlerin oranı kadınlarda %66, erkeklerde ise %62 ve 20-39 yaş aralığında bir finans uzmanını seçenlerin oranı kadınlarda %34, erkeklerde ise %38 olarak bulunmuştur. Bu soruda da 60 yaş üzerinde bir finans uzmanından tavsiye almayı seçen hiç kimse yoktur. Ayrıca değişkenler arasında ki-kare analizi yapılmış fakat anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p>.05$). Dövizle yatırım yaparken 20-39 yaş aralığındaki bir finans uzmanının tavsiyelerini dikkate alacağını belirten katılımcılar %52 düzeyinde iken kadınlarda bu oran %45 ve erkeklerde ise %54 düzeyinde bulunmuştur. 40-59 yaş aralığındaki bir finans uzmanını seçenler ise tüm katılımcıların %48’i kadardır. Aynı seçeneği tercih eden kadın katılımcılar %55 iken erkeklerde bu oran %46’dır. Diğer yandan bu değişkenler arasında olası bir ilişki arayan ki-kare analizi sonucunda ise herhangi bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p>.05$).

Tüm mal varlığını emanet etmek zorunda kalındığı varsayımında hangi yaş grubunun tercih edileceğine yönelik soruda ise %57 oranında 20-39 yaş aralığında bir finans uzmanı seçilirken, %43 oranında 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanı tercih edilmiştir. Kadınlar arasında bu oranlar sırasıyla %59 ve %41 olarak saptanmış, erkekler arasında ise sırasıyla %54 ve %46 olarak saptanmıştır. Ki-kare analiz sonuçları ise bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişki göstermemiştir ($p>.05$). Katılımcıların hayalindeki işlerini kurma fırsatı karşısında hangi yaş grubundaki bir finans uzmanının tavsiyelerini dikkate alacakları konusundaki soruda ise katılımcıların %64’ünün 40-59 yaş aralığındaki seçeneği tercih ettikleri görülmüştür. %36’sı ise 20-39 yaş aralığındaki bir finans uzmanının tavsiyelerini dikkate alacağını bildirmiştir. 40-59 yaş aralığı

seçenler kadınlarda %66 ve erkeklerde %62 iken, 20-39 yaş aralığını seçenler ise kadınlarda %62 ve erkeklerde %38 olarak bulunmuştur. Bu soruda da değişkenler arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p > .05$).

Ulusal ve hatta küresel ekonomide gerontokrasi eğilimi olup olmadığına yönelik hazırlanan sorular ikinci grup anket formunda da yer almaktadır. Bu anket formundaki dikkat çekici cevaplardan en önemlisi, katılımcıların 60 yaş ve üzeri seçeneğinde işaretlemeler yapmış olmasıdır. Sorulardan ilki katılımcıların, devlet başkanının hangi yaş aralığında olması gerektiği konusunda fikirlerinin alınmasına yöneliktir. Bu soruya verilen genel eğilim %71 düzeyinde 40-59 yaş aralığı şeklindedir. %19'luk bir kısım devlet başkanının 20-39 yaş aralığında olması yönünde fikir beyan etmiştir. %10'luk bir kesim ise devlet başkanı olarak görmeyi tercih edeceği kişinin 60 yaş ve üzerinde olmasını beklediklerini bildirmişlerdir. Konuya cinsiyet açısından bakıldığında ise 40-59 yaş aralığında bir devlet başkanını tercih edenler kadınların %76'sı, erkeklerin ise %62'si iken, 20-39 yaş aralığını seçenler kadınlarda %21, erkeklerde %15 düzeyindedir. 60 yaş ve üzerinde bir kişinin devlet başkanı olmasını tercih edenler ise kadınlarda sadece %3 olurken erkeklerde bu oran %23'e çıkmaktadır. Bu frekansların cinsiyet ile anlamlı bir ilişkisi olup olmadığına bakıldığında ki-kare analiz sonucunun istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($\chi^2(1, N=126)=12.065$, $p < .01$). Ekonomi bakanının kaç yaş aralığında olmasını tercih edecekleri yönündeki soruya katılımcıların %60'ı 40-59 yaş aralığında, %30'u 20-39 yaş aralığında ve %10'u ise 60 yaş üzerinde olması gerektiği şeklinde cevap vermişlerdir. Cinsiyetlere göre ise kadınların %59'u ekonomi bakanının 40-59 yaş aralığında olmasını tercih ederken, %34'ü 20-39 yaş ve %7'si ise 60 yaş ve üzerinde olması gerektiğini bildirmişlerdir. Erkeklerde ise 60 yaş üzerini seçen %15, 40-59 yaş aralığını seçen %62 ve 20-39 yaş aralığını seçen %23'lük bir kesimden söz edilmektedir. Ancak yapılan ki-kare analizi sonuçları, ekonomi bakanının yaş aralığı ve katılımcıların cinsiyeti arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir ($p > .05$). Dünya bankası ve IMF başkanlarının yaş aralığı konusunda sorulan iki soruda ise cevapların katılımcı cinsiyeti ile ilişkili olduğu bulunmuştur. İlk olarak dünya bankası başkanı olarak kaç yaş aralığında bir kişiyi tercih edeceklerinin sorulduğu soruya katılımcıların %64'ü 40-59 yaş aralığını, %17'si 20-39 yaş aralığını ve %19'u ise 60 yaş ve üzerini seçerek cevap vermişlerdir. Katılımcıların cinsiyetlerine göre bakıldığında ise kadınların %66'sı 40-59 yaş aralığını, %20'si 20-39 yaş aralığını, %14'ü ise 60 yaş ve üzerini tercih ettikleri gözlenirken, erkeklerde %62'lik bir kısım 40-59 yaş aralığını, %30'luk bir kısım 60 yaş ve üzerini ve sadece %8'lik bir kısım 20-39 yaş aralığını seçmiştir. Yapılan ki-kare analizi sonucu, kadınlar ve erkeklerin cevapları arasındaki bu değişkenliğin istatistiksel açıdan anlamlı olduğunu göstermiştir ($\chi^2(1, N=126)=6.870$, $p < .05$). IMF başkanının yaş aralığı konusundaki soruda ise kadınlar %66'lık bir oranda 40-59 yaş aralığını tercih etmişlerdir. %24'ü 20-39 yaş aralığında, %10'unun ise 60 yaş ve üzerinde bir kişiyi IMF başkanı olarak görmeyi seçmişlerdir. Erkeklerde 20-39 yaş aralığı seçeneğini tercih edenler sadece %8 olurken, 40-59 yaş aralığı ile 60 yaş ve üzeri seçenekleri %46 oranında oy almışlardır. Bu sorudaki genel eğilim ise %60 ile 40-59 yaş aralığında olup, 60 yaş ve üzerinde bir başkanı tercih edenlerin oranı ise %21'dir. Daha genç birini IMF başkanı olarak görmek isteyenler ise katılımcıların %19'luk kısmını oluşturmaktadır. Yapılan ilişki analizi ise, bu konudaki tercihlerin katılımcıların cinsiyetleri ile ilişkili olduğunu göstermiştir ($\chi^2(1, N=126)=21.634$, $p < .01$).

Yapılan ki-kare analiz sonuçlarına göre hipotezlerin kabul ya da reddedilme durumlarına bakıldığında H_1 , H_2 , H_8 , H_{10} ve H_{11} hipotezleri doğrulanmaktadır.

Tablo 3. Katılımcıların Cinsiyetlerine İlişkin Ki-Kare Analizi Sonuçları-İkinci Grup

Gerontokratik eğilimin varlığını tespit etmek amacıyla hazırlanan sorular	Tercih Edilen Seçenek	Cinsiyet			Cinsiyete Göre Frekanslar			Ki Kare Değeri	p
		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam		
Kendi oturacağınız evi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	45	9	54	%52	%23	%43	9.024	.003
	40-59 yaş	42	30	72	%48	%77	%57		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Yatırım amacıyla bir arsa-arazi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	24	18	42	%28	%46	%33	4.178	.041
	40-59 yaş	63	21	84	%72	%54	%67		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Bir otomobil satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	69	30	99	%79	%77	%79	.091	.763
	40-59 yaş	18	9	27	%21	%23	%79		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Yatırım amacıyla bir hisse senedi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	30	15	45	%34	%38	%36	.186	.667
	40-59 yaş	57	24	81	%66	%62	%64		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Döviz yatırım yaparken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	39	21	60	%45	%54	%48	.878	.349
	40-59 yaş	48	18	66	%55	%46	%52		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Tüm mal varlığınızı birine emanet etmek zorunda kalsanız aşağıdaki kişilerden hangisini tercih ederdiniz?	20-39 yaş	51	21	72	%59	%54	%57	.251	.617
	40-59 yaş	36	18	54	%41	%46	%43		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Hayalinizdeki işi kurmak için gereken sermayeniz olsa, aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	30	15	45	%34	%38	%36	.186	.667
	40-59 yaş	57	24	81	%66	%62	%64		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Devlet başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	20-39 yaş	18	6	24	%21	%15	%19	12.065	.002
	40-59 yaş	66	24	90	%76	%62	%71		
	60 yaş ve üzerinde	3	9	12	%3	%23	%10		
Ekonomi bakanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	20-39 yaş	30	9	39	%34	%23	%30	3.207	.201
	40-59 yaş	51	24	75	%59	%62	%60		
	60 yaş ve üzerinde	6	6	12	%7	%15	%10		
Dünya Bankasının başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	20-39 yaş	18	3	21	%20	%8	%17	6.870	.032
	40-59 yaş	57	24	81	%66	%62	%64		
	60 yaş ve üzerinde	12	12	24	%14	%30	%19		
IMF (Uluslararası Para Fonu) başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	20-39 yaş	21	3	24	%24	%8	%19	21.634	.000
	40-59 yaş	57	18	75	%66	%46	%60		
	60 yaş ve üzerinde	9	18	27	%10	%46	%21		

Çalışma kapsamında hazırlanan ikinci anket formunun analizleri sırasında, diğerine benzer bir sorunla karşılaşmış, toplam katılımcıların sadece 12'si 60 yaş üzerinde olduğundan analizlere sınıflar birleştirilerek devam edilmiştir. Buna göre katılımcıların yaş aralıkları 18-39 ve 40 ve üzeri şeklinde sınıflandırılmıştır.

Katılımcıların kendi oturacakları evi seçerken tavsiyesine önem vereceği kişinin yaş aralığının sorulduğu ilk soruda %57 oranında 40-59 yaş aralığında, %43 oranında ise 20-39 yaş aralığında bir finans uzmanını tercih ettikleri görülmüştür. Cinsiyet açısından bakıldığında 40-59 yaş aralığını işaretleyenlerin kadınlarda %41, erkeklerde %92 olduğu görülürken, 20-39 yaş aralığında bir finans uzmanını seçenlerin kadınlarda %59, erkeklerde %8 düzeyinde olduğu saptanmıştır. 60 yaş ve üzerinde bir finans uzmanının tavsiyesine önem vereceğini ifade eden hiçbir katılımcı yoktur. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkinin sorgulandığı ki-kare analizi sonucuna göre katılımcıların cinsiyetleri ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($\chi^2(1,N=126)=28.520$, $p<.01$). Yatırım amacıyla satın alınacak bir arsa veya arazi konusunda tavsiyesine kulak verilecek kişinin yaş aralığının sorulduğu soruda katılımcıların %67'si 40-59 yaş aralığındaki, %33'ü ise 20-39 yaş aralığındaki bir finans uzmanını tercih etmişlerdir. Ayrıca kadınlarda 20-39 yaş aralığı seçeneğini işaretleyenler %28 düzeyinde iken erkeklerde bu tercih %46 düzeyinde bulunmuş, 40-59 yaş aralığını işaretleyenler ise kadınlarda %46, erkeklerde ise %54 düzeyinde olmuştur. Bu soruda da 60 yaş ve üzerinde bir finans uzmanının tavsiyelerini seçen hiçbir katılımcıya rastlanmamıştır. Ayrıca ki-kare analizi sonuçları, katılımcıların cinsiyeti ile arsa-arazi danışmanının yaş aralığı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir ($\chi^2(1,N=126)=4.178$, $p<.05$). Bir otomobil satın alma kararı ile ilgili katılımcıların %79'u 20-39 yaş aralığında bir uzman görüşünü, %21'i ise 40-59 yaş aralığını tercih etmişlerdir. Kadınların %90 oranında, erkeklerin ise %54 oranında 20-39 yaş aralığındaki bir finans uzmanını tercih ettikleri gözlenirken, kadınlarda %10 ve erkeklerde %46 oranında ise 40-59 yaş aralığındaki bir finans uzmanını tercih ettikleri gözlenmiştir. 60 yaş ve üzeri bir finans uzmanının tavsiyelerini tercih eden katılımcı bulunmamakla birlikte değişkenler arasında yapılan ki-kare analizi sonuçları anlamlı bir ilişki ortaya koymuştur ($\chi^2(1,N=126)=20.509$, $p<.01$).

Hisse senedi yatırımları konusunda katılımcılara yöneltilen soruda katılımcıların %64'ü 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanını tercih etmişlerdir. 20-39 yaş aralığındaki bir finans uzmanının görüşlerini tercih edenler ise %36 düzeyinde kalmıştır. Kadınlarda %55 düzeyinde, erkeklerde ise %85 düzeyinde 40-59 yaş aralığı seçeneği tercih edilirken, 20-39 yaş aralığı seçeneğinin tercih edilme oranı kadınlarda %45, erkeklerde %15 düzeyindedir. Bu soru için de 60 yaş ve üzerinde bir uzman görüşünü tercih eden katılımcıya rastlanmamıştır. Ki-kare analizi sonuçlarına göre ise değişkenler arasında anlamlı bir ilişki vardır ($\chi^2(1,N=126)=10.168$, $p<.01$). Dövizle yatırım yaparken hangi yaş aralığında bir finans uzmanının tavsiyelerine kulak verecekleri sorulduğunda ise katılımcılar, %48 düzeyinde 20-39 ve %52 düzeyinde 40-59 yaş aralığını tercih etmişlerdir. Cinsiyet açısından bakıldığında kadınların %59'u 20-39 yaş aralığını tercih ederken, %41'i 40-59 yaş aralığını seçmişler, erkeklerin ise %77 oranında 40-59 yaş aralığını, %23 oranında 20-39 yaş aralığını tercih ettikleri saptanmıştır. 60 yaş üzerinde bir finans uzmanının tavsiyelerini seçen hiç kimse bulunmazken, değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olduğu da tespit edilmiştir ($\chi^2(1,N=126)=13.639$, $p<.01$).

Tüm mal varlığını emanet etmek için 20-39 yaş aralığındaki finans uzmanlarını seçenler tüm katılımcıların %57'si iken 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanı seçeneğini seçenler ise %43 düzeyinde olmuştur. Kadınlarda %59, erkeklerde ise %54 oranında 20-39 yaş aralığında bir finans uzmanı tercih edilmiş, kadınlarda %41 ve erkeklerde ise %46 düzeyinde ise 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanı tercihi yapılmıştır. 60 yaş ve üzerinde bir finans uzmanına tüm mal varlığını emanet etmeyi tercih eden katılımcı bulunmamaktadır. Ancak bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişkiye de rastlanmadığı belirtilmelidir ($p>.05$). Hayalindeki işi kurmak için ise katılımcıların %64'ü 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanının görüşlerini önemseyeceğini, %36'sı ise 20-39 yaş aralığındaki bir finans uzmanının tavsiyelerine önem vereceklerini belirtmişlerdir. Ayrıca 20-39 yaş aralığında bir finans uzmanı seçeneğini işaretleyenler kadınlarda %34, erkek-

lerde %38 ve 40-59 yaş aralığında bir finans uzmanı seçeneğini işaretleyenler kadınlarda %66 ve erkeklerde %62 olarak tespit edilmiştir. 60 yaş ve üzerinde bir finans uzmanının görüşleri hiçbir katılımcı tarafından tercih edilmemiştir. Değişkenlerin arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı araştırıldığında ise herhangi bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p>.05$).

Bireysel ekonomik kararlarda katılımcıların cevaplarına ilişkin sorulan sorular ve yapılan analizler dışında devlet başkanı, ekonomi bakanı, dünya bankası başkanı ve IMF başkanını ile ilgili yaş tercihleri de katılımcılara sorulmuştur. Buna göre devlet başkanının kaç yaşında olması gerektiği konusunda görüş istenen soruda katılımcıların %71 40-59 yaş aralığında ve %10'u 60 yaş üzerinde olması gerektiğini bildirmişlerdir. %19'u ise 20-39 yaş aralığında bir devlet başkanını görmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Kadınlarda %28 oranında 20-39 yaş aralığı, %66 oranında 40-59 yaş aralığı ve %7 oranında ise 60 yaş ve üzeri seçenekleri tercih edilmiştir. Erkeklerde ise 20-39 yaş aralığı seçeneğini hiçbir katılımcı tercih etmezken, %85 düzeyinde 40-59 yaş aralığı seçeneği ve %15 oranında ise 60 yaş ve üzerinde seçeneği işaretlenmiştir. Değişkenler arasında yapılan ki-kare analizi sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($\chi^2(1,N=126)=14.171$, $p<.01$). Ekonomi bakanının olması gereken yaş aralığının sorulduğu soruda %60 oranında 40-59 yaş aralığı ve %10 oranında 60 yaş üzeri yaş seçenekleri tercih edilirken, %30 oranında 20-39 yaş aralığının seçildiği görülmektedir. Kadınlarda 20-39 yaş aralığı seçeneği %45, 40-59 yaş aralığı ise %41 olarak saptanmış, 60 yaş ve üzeri seçeneği %14 düzeyinde kalmıştır. Erkeklerde ise tercihler %100 şekilde 40-59 yaş aralığında sabitlenmiştir. Ki-kare analizi sonuçları ise bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişkiden söz etmektedir ($\chi^2(1,N=126)=38.408$, $p<.01$). Dünya bankası başkanı ve IMF başkanı ile ilgili tercih edilen yaş aralığı soruları katılımcılara sorulmuştur. Dünya bankası başkanının 20-39 yaş aralığında olmasını tercih edenler tüm katılımcıların %17 ve kadınların %24'ü iken erkekler bu seçeneği tercih etmemişlerdir. 40-59 yaş aralığını tercih edenler tüm katılımcıların %64'ü, kadınların %59 ve erkeklerin %77'i; 60 yaş ve üzeri yaşı tercih edenler ise tüm katılımcıların %19'u, kadınların %17'si ve erkeklerin %23'ü düzeyindedir. Ki-kare analizi sonuçları da cinsiyet ile tercihleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir ($\chi^2(1,N=126)=11.298$, $p<.01$). Son olarak IMF başkanının yaşı ile ilgili tercihlerde tüm katılımcıların %60'ı 40-59 yaş aralığını ve %21'i 60 yaş ve üzerini tercih edeceklerini beyan ederken, %19'u ise 20-39 yaş aralığını seçmişlerdir. Kadınlarda %55 ve erkeklerde %69 düzeyinde 40-59 yaş aralığı seçeneği ile kadınlarda %17 ve erkeklerde %31 düzeyinde 60 yaş ve üzeri seçeneği dikkat çekici iken, kadınların %28'i 20-39 yaş aralığında bir IMF başkanını tercih etmişler, ancak erkekler bu seçenekten uzak durmuşlardır. Yapılan ki-kare analizine göre de bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişki söz konusudur ($\chi^2(1,N=126)=13.952$, $p<.01$).

Yapılan ki-kare analiz sonuçlarına göre hipotezlerin kabul ya da reddedilme durumlarına bakıldığında H_{12} , H_{13} , H_{14} , H_{15} , H_{16} , H_{19} , H_{20} , H_{21} ve H_{22} hipotezleri doğrulanmaktadır.

Tablo 4. Katılımcıların Yaş Gruplarına İlişkin Ki-Kare Analizi Sonuçları-İkinci Grup

Gerontokratik eğilimin varlığını tespit etmek amacıyla hazırlanan sorular	Tercih edilen seçenek	Yaş Aralığı			Yaş Aralığına Göre Frekanslar			Ki Kare Değeri	p
		18-39 Yaş Aralığı	40 Yaş ve Üzeri	Toplam	18-39 Yaş Aralığı	40 Yaş ve Üzeri	Toplam		
Kendi oturacağımız evi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	51	3	54	%59	%8	%43	28.520	.000
	40-59 yaş	36	36	72	%41	%92	%57		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Yatırım amacıyla bir arsa- arazi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	24	18	42	%28	%46	%33	4.178	.041
	40-59 yaş	63	21	84	72%	54%	67%		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Bir otomobil satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	78	21	99	%90	%54	%79	20.509	.000
	40-59 yaş	9	18	27	%10	%46	%21		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Yatırım amacıyla bir hisse senedi satın alırken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	39	6	45	%45	%15	%36	10.168	.001
	40-59 yaş	48	33	81	%55	%85	%64		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Dövizle yatırım yaparken aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	51	9	60	%59	%23	%48	13.639	.000
	40-59 yaş	36	30	66	%41	%77	%52		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Tüm mal varlığınızı birine emanet etmek zorunda kalsanız aşağıdaki kişilerden hangisini tercih edersiniz?	20-39 yaş	51	21	72	59%	%54	%57	.251	.617
	40-59 yaş	36	18	54	%41	%46	%43		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Hayalinizdeki işi kurmak için gereken sermayeniz olsa, aşağıdaki kişilerden hangisinin önerilerini dikkate aldınız?	20-39 yaş	30	15	45	%34	%38	%36	.186	.667
	40-59 yaş	57	24	81	%66	%62	%64		
	60 yaş ve üzerinde	0	0	0	0	0	0		
Devlet başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	20-39 yaş	24	0	24	%28	0	%19	14.171	.001
	40-59 yaş	57	33	90	66%	%85	%71		
	60 yaş ve üzerinde	6	6	12	%7	%15	%10		
Ekonomi bakanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	20-39 yaş	39	0	39	%45	0	%30	38.408	.000
	40-59 yaş	36	39	75	%41	%100	%60		
	60 yaş ve üzerinde	12	0	12	%14	0	%10		
Dünya Bankasının başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	20-39 yaş	21	0	21	%24	0	%17	11.298	.004
	40-59 yaş	51	30	81	%59	%77	%64		
	60 yaş ve üzerinde	15	9	24	%17	%23	%19		
IMF (Uluslararası Para Fonu) başkanı sizce kaç yaşında olmalıdır?	20-39 yaş	24	0	24	%28	0	%19	13.952	.001
	40-59 yaş	48	27	75	%55	%69	%60		
	60 yaş ve üzerinde	15	12	27	%17	%31	%21		

Yukarıda ayrıntılı şekilde açıklanan frekans analizleri ve ilişki analizleri bize bazı finansal ve ekonomik kararlarda gerontokrasi eğiliminde olabildiğimizi göstermektedir. Tablo 5, ulusal ve uluslararası ekonomi yönetimi ile kişisel finansal kararlarda, bazen gerontokrasi eğiliminde olduğumuzu, bazen ise bu eğilimden oldukça uzak durabildiğimizi, her iki katılımcı grubu aç-

sından göstermektedir. Tablo hazırlanırken, ilk katılımcı grubuna uygulanan anket formu genç ve yaşlı görünen insanların fotoğraflarından seçimler yapılmasına olanak sağlayacak şekilde hazırlandığından, bu gruptaki yanıtlar “genç” ve “yaşlı” şeklinde yorumlanmış ve sonuçlar “gerontokrasi eğiliminden söz edilebilir” veya “gerontokrasi eğiliminden söz edilemez” şeklinde isimlendirilmiştir. İkinci katılımcı grubuna ise sadece yaş aralıkları verilerek tercihleri sorulmuştur. Bu anket formunda yer alan “20-39 yaş aralığı” seçeneği “genç” ifadesini çağrıştırdığından sonuçlar “gerontokrasi eğiliminden söz edilemez” olarak isimlendirilirken, “40-59 yaş aralığı” ve “60 yaş üzeri” seçenekleri ise “gerontokrasi eğiliminden söz edilebilir” şeklinde isimlendirilmiştir.

Tablo 5. Sonuçların, Katılımcı Grupları Arasındaki Değişimi

	Birinci Katılımcı Grubunun Eğilimleri					İkinci Katılımcı Grubunun Eğilimleri				
	Kadın	Erkek	18-39 Yaş	40-59 Yaş	Genel	Kadın	Erkek	18-39 Yaş	40-59 Yaş	Genel
Soru 1	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Var
Soru 2	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var
Soru 3	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok
Soru 4	Eğilim Var	Eğilim Var	Kararsız	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var
Soru 5	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Var	Kararsız	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Var
Soru 6	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok
Soru 7	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var
Soru 8	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var
Soru 9	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Yok	Kararsız	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var
Soru 10	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var
Soru 11	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Yok	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var	Eğilim Var

Tablo 5’e bakıldığında bazı sorularda tüm katılımcılar arasında gerontokrasi eğiliminin iki katılımcı grubu arasında değişiklik gösterdiği görülmektedir. Bu durumun sebebinin katılımcılara uygulanan anket formlarındaki fotoğraflardan kaynaklandığı düşünülebilir. Dış görünümün seçimler üzerinde etkisinin yadsınamaz olduğu gerçeğinden hareketle, her bir soruya verilen cevabın, iki katılımcı grupları arasında anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek üzere verilere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Sonuçlar Tablo 6’da gösterilmiştir. Tablo 6’ya göre Soru 6, Soru 7, Soru 8, Soru 9, Soru 10 ve Soru 11’de katılımcıların gerontokrasi eğilimleri katılımcı grupları arasında anlamlı şekilde farklılaşmaktadır.

Tablo 6. Katılımcı Grupları Arasında Ortaya Çıkan Sonuçların Anlamlılığı

	Soru 1	Soru 2	Soru 3	Soru 4	Soru 5	Soru 6	Soru 7	Soru 8	Soru 9	Soru 10	Soru 11
Grup1	141,88	141,50	150,88	143,00	149,38	165,50	154,25	105,66	132,50	112,30	107,99
Grup2	155,00	155,50	143,00	153,50	145,00	123,50	138,50	203,29	167,50	194,43	200,18
U	9639	9576	10017	9828	10269	7560	9450	3555	8064	4671	3946
Z	-1,514	-1,656	-1,055	-1,236	-,506	-4,924	-1,988	-11,176	-3,985	-9,133	-10,287
p	,130	,098	,291	,216	,613	,000	,047	,000	,000	,000	,000

SONUÇ

Birinci katılımcı grubunda öncelikle ikamet için satın alınacak bir ev satın alma kararında genel eğilimin gençlerde olduğu görülmüştür. Burada bariz bir gerontokrasi eğiliminde söz etmek zordur. Aynı soruda kadınların gençlere daha çok güvendikleri, erkeklerin ise yaşlıların fikirlerine önem verdikleri gözlenmektedir. İstatistiksel olarak ta anlamlı bulunan bu sonuçlar ev satın alma kararında kişilerin cinsiyetleri ve emlak danışmanlarının jenerasyonu arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir. Ancak yatırım amacıyla satın alınması planlanan bir arsa veya arazi konusunda kadınlar ve erkekler, yaşlı insanlardan fikir almayı önemsememiş olsalar da bu sonuç, istatistiksel olarak doğrulanamamıştır. Otomobil satın alma kararı ile ilgili olarak hazırlanan soruda ise esasen gerontokrasiye ters bir sonuç çıkmıştır. Hem kadın erkek ayrımında hem de tüm katılımcılar genelinde, genç birinin tavsiyelerinin dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bu sorudaki bir başka önemli sonuç ise kadınlar ve erkeklerin tercihleri aynı olsa da kadınların erkeklerle göre daha yüksek oranda gençlere güvenmeyi tercih ettiklerini bildirmeleri olmuştur. Bu sonuç, nispeten daha genç insanların ilgi alanına girdiği düşünülebilecek otomotiv sektörü için şaşırtıcı değildir. Birinci katılımcı grubunun yaş aralıkları dikkate alınarak yapılan analizlere göre ise ev satın alma hususunda sadece 40 yaş üzerindeki bireyler arasında gerontokrasi eğilimi görülmektedir. Arsa ve arazi satın alma konusunda tavsiye almak için ise genel olarak yaşlı insanların tavsiyeleri tercih edilmiştir. Bu durum gerontokrasi eğilimini çağrıştırmaktadır. Otomobil satın alma kararı konusunda ise 18-39 yaş aralığındaki katılımcıların daha yüksek oranda genç bir danışmanı tercih ettikleri gözlenmiştir.

İlk katılımcı grubunun finansal yatırım kararlarında gerontokrasi eğiliminin ölçülmeye çalışıldığı bir diğer soru hisse senedi yatırımlarına yöneliktir. Bu soruda hem kadınların hem de erkeklerin yaşlı görünen fotoğrafı seçtikleri, tüm katılımcı grubunda da aynı eğilimin olduğu görülmüştür. Hisse senedi piyasasında tavsiye için yaşla birlikte gelen tecrübenin seçilmiş olması bu piyasada gerontokrasiye güveni göstermektedir denilebilir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından ise cevapların istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı da bir başka önemli sonuçtur. Ayrıca döviz yatırımında kadınların gençlerin, erkeklerin ise yaşlıların tavsiyelerine güveneceklerini bildirmeleri ve aralarındaki bu farkın istatistiksel açıdan anlamlı bulunması önemlidir. Bu soruda, erkeklerde ve genel olarak tüm katılımcılarda gerontokrasi eğiliminden söz etmek mümkündür. Hisse senedi yatırımlarında genç katılımcılar kararsız kalırken 40 yaş üzerindeki katılımcılarda gerontokrasiyi çağrıştıran cevaplar görülmektedir. Döviz yatırım konusunda ise 40 yaş üzerindeki katılımcıların kararsızlığı söz konusu iken 18-39 yaş aralığındaki katılımcılar arasında ise gerontokrasi eğilimi gözlenmiştir.

Birinci katılımcı grubundaki kişilere yöneltilen ve gerontokrasinin ipuçlarına rastlanan bir diğer soru, tüm mal varlıklarını emanet etmek için kimi seçecekleri yönündeki sorudur. Ayrıca bu soruda kadınların erkeklere nazaran daha fazla ve istatistiksel olarak anlamlı şekilde gerontokrasi eğiliminde oldukları da gözden kaçmamaktadır. Benzer şekilde hayalini kurdukları bir iş fırsatı ile ilgili olarak gerontokrasi eğilimi söz konusu iken, cinsiyetler açısından anlamlı fark bulunmamıştır. Tüm mal varlığını emanet etmek için kimi tercih edecekleri yönündeki soruda özellikle genç katılımcılar arasında ezici bir gerontokrasiye güven eğilimi gözlenmiştir. Bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Benzer bir ezici gerontokrasi eğilimi, hayalindeki işi kurmak için tavsiyelerine önem verilecek kişinin sorulduğu soruda vardır. Ancak bu soruda katılımcıların yaşları açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Soruların ulusal ve uluslararası ekonomi yönetimi ile ilgili bölümünde yer alan devlet başkanının beklenen yaş düzeyi sorusunda ise gerontokrasiye rastlanmamaktadır. Ayrıca istatistiksel olarak anlamlı şekilde kadınlar erkeklerden daha yoğun şekilde genç bir devlet başkanı belediklerini bildirmişlerdir. Ekonomi bakanı konusunda sorulan soruda ise katılımcıların fikir birliğine varamadıkları görülmektedir. Küresel ekonomide söz sahibi olacak dünya bankası başkanı ve IMF başkanı konusunda da kadınlar daha fazla olmak üzere tüm katılımcılar gençlerden yana oy kullanmışlardır. Devlet başkanlığında genç birini görmeyi tercih edenlerde görülen eğilim 18-39 yaş aralığında daha yoğundur ve burada bir gerontokrasi eğiliminden söz etmek mümkün değildir. Ekonomi bakanı ile ilgili olarak ise 18-39 yaş aralığındaki katılımcılarda az da olsa gerontokrasiye güven eğilimi hissedilirken, 40 yaş ve üzerindeki katılımcılarda aksine gençlere güven söz konusudur. Ancak katılımcı jenerasyonları açısından fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Dünya bankası ve IMF başkanları ile ilgili tercihlerin ise tamamen gerontokrasi eğiliminden uzak olduğu söylenebilir.

Çalışmada kullanılan anket sorularının fotoğrafsız şekilde ve sadece yaş aralıkları seçenekleri ile sorulduğu ikinci katılımcı grubundaki yanıtlarda, ilk grubun yanıtları ile örtüşen ve ters düşen sonuçlar bulunmuştur. Örneğin ev satın alma konusunda ilk grupta genel eğilim gençlerden yana iken ikinci grupta kadınlar gençleri, erkekler yaşlıları tercih etme eğilimindedir ve tüm katılımcılar açısından bakıldığında, baskın olmasa da gerontokrasi eğiliminden söz edilebilir. Bu sonuç ilk katılımcı grubundaki sonuçtan farklıdır. Arsa arazi satın alma kararı ile ilgili hazırlanan soruda ise önceki grupta bulunan gerontokrasi eğilimine yine rastlanmıştır. Ayrıca veriler kadınların ve 18-39 yaş aralığındakilerin daha yoğun şekilde gerontokrasiye güvendiklerini istatistiksel olarak ortaya koymuştur. Otomobil satın alma ile ilgili de birinci gruptakine benzer bir sonuç elde edilmiştir. Bu konuda güven duyulan kişiler gençler olmuştur. Üstelik 18-39 yaş aralığındaki katılımcılarda genç danışmanlara duyulan güven istatistiksel olarak anlamlı şekilde diğer katılımcılardan daha yüksektir.

Hisse senedi yatırımları konusunda birinci katılımcı grubundaki sonuçlara benzer sonuçlara ulaşılmakla birlikte, ortaya konan gerontokrasiye güven eğiliminin 40 yaş üzerindeki katılımcılarda daha yoğun olduğu istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Döviz yatırım yapma konusunda her iki grupta da tüm katılımcılar arasında az da olsa bir gerontokrasi eğilimi göze çarparken ikinci grupta katılımcıların cinsiyetleri ve yaş aralıkları açısından farklılıklar dikkate değerdir. Tüm mal varlıklarını emanet etmek için ise katılımcılar, görsellerin kullanıldığı anket formunda yoğun bir gerontokratik eğilimde iken ikinci katılımcı grubunda ise bu eğilimden vazgeçmişlerdir. Ayrıca hayallerindeki iş fırsatı karşısında kimden tavsiye almayı tercih edeceklerini belirtirken katılımcıların, görsellerin kullanıldığı formda daha yoğun şekilde gerontokrasiyi tercih ettikleri, ikinci formda ise daha az yoğun şekilde bu eğilimi gösterdikleri gözlenmiştir.

Ayrıca her iki katılımcı grubu arasında, verilen cevaplarda anlamlı bir fark olup olmadığı araştırıldığında bazı sorularda anlamlı farklara rastlanmıştır. Soru 6'nın mal varlıklarını birine emanet etme kararları ile ilgili olduğu bilinmektedir. Bu soruya birinci katılımcı grubu, yaşlı görünen kişiyi seçerek yanıt vermiştir. Diğer yandan ikinci katılımcı grubu herhangi bir fotoğraf görmediğinden 20-39 yaş aralığındaki kişileri tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Soru 8, 9, 10 ve 11 için ise genel eğilimlerin anlamlı şekilde değiştiği gözlenmektedir. Bu sorularda görsel fotoğrafların kullanıldığı anketlerde gerontokrasiye güvenden uzak cevaplar gelirken, seçeneklerde sadece yaşlar kullanıldığında ve herhangi bir görsel kullanılmadığında insanların gerontokrasiye güvenleri söz konusu olmaya başlamıştır. Bu soruların ulusal ve küresel ekonomide söz sahibi olması beklenen üst düzey yöneticilerin beklenen yaş aralıkları ile ilgili oldukları unutulmamalıdır.

Gerontokrasi, tüm dünya için bir nimet midir yoksa bir tehdit midir? Özellikle siyasal yönetim ve ekonomi yönetimi söz konusu olduğunda, kronolojik olarak büyük olan bireylerin tecrübeleri ve bilgi birikimleri devreye girmektedir ve yöneticiler, bu kişilerin arasından seçilmeye başlanır. Ancak yüksek yoğunluktaki genç nüfusun, kendilerinden yaşça oldukça büyük kimselerin yöneticiliğini gerçekten kabul edip etmedikleri önemli bir tartışma konusudur. Ayrıca cinsiyetin, bu

konuda önemli demografik değişkenlerden biri olup olmadığı da önemlidir. Bu iki temel demografik değişkenin, ekonomi yönetimleri ve bireysel finansal kararlarda gerontokraziye güven konusundaki etkisinin araştırılması, bu çalışmanın temel amacıdır.

Literatürde gerontokrazi, çoğunlukla siyasal yönetimler açısından ele alınmıştır. Bu nedenle, ulusal ve global ekonomi yönetimleri ve bireysel finansal kararlar bağlamında gerontokratik eğilimleri ele alan bu çalışmanın literatürde bir boşluğu doldurması planlanmaktadır.

Gerontokratik eğilimlerin ölçümüne dair genel kabul görmüş bir ölçek olmaması nedeniyle yazarlar tarafından hazırlanan soruların kullanıldığı bu çalışmanın, kendinden sonraki çalışmalar için temel teşkil etmesi umulmaktadır.

KAYNAKLAR

- Atella, V., & Carbonari L. (2012). When Elders Rule: Is Gerontocracy Harmful For Growth? Munich Personal RePEc Archive. 1-37.
- Berton, R. M. & Panel, S. (2017). Strategic Gerontocracy: Why Nondemocratic Systems Produce Older Leaders, *Public Choice* 171 (3-4): 409-427.
- Onyoyo, Peter Onyango, (2014). Kenya National Council of Elders & Theory of Gerontocracy in the African Customary Law, University of Nairobi Digital Repository of the Library.
- Önder, Ö. (2013), Gerontokrazi: Yaşlılar yönetimi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36, 271-281.
- Weber, M. (1922). *Economy and society*. University of California Press. Çeviri Yayını: Yarı Yayınları, 2012.
- Werner, D. (1981). Gerontocracy among the Mekranoti of Central Brazil. *Anthropological Quarterly*, 54 (1), 15-27.
- <https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/oct/06/congress-senate-house-age-problem> (Erişim Tarihi: 19.09.2019).

EXTENDED ABSTRACT

In this study, the management of elderly people, known as gerontocracy, which has been used for centuries in the management of societies, is discussed in terms of economic management. The main purpose of the study is to determine whether individuals show gerontocracy tendency in individual financial decision and selection of people who will have a say in economic management in Turkey. The study questions prepared for this purpose are as follows: Do people rely more on the ideas of the elderly in their individual financial decisions? Do people trust the elderly more in national and international economic management? Do the answers to these two questions differ between the groups of participants using photographic and non-photographic questionnaires? Are the answers to all these questions independent of the gender and age of the participants? The study was conducted with two different sample groups. The same questionnaire was applied to both groups, however, multiple choice answers are different. Options for the first group of participants included photographs of two young and old-looking people. In the other group, options were given as age ranges only. The questions to be answered concerned both personal financial decisions (such as buying a house, automobile, investing in stocks or foreign currency) and economic management (such as the minister of economy, head of the IMF). The study was conducted with a total of 294 participants (204 female and 90 male) participants. Simple random sampling method was used as sampling method. In addition, the questions posed to the participants were not taken from any scale, and these questions are aimed at revealing whether or not individuals tend to gerontocracy in their financial decisions. As a result of

analyzes, it was determined that a general gerontocracy tendency can be mentioned in personal financial decisions other than automobile purchase decision. In addition, in the questions about economic management, gerontocracy tendency was not observed in the group where photographs were used, while this trend was observed in the other group. The other important result is between demographic variables and gerontocracy tendency. In the first group of participants, it was observed that male participants exhibited a gerontocracy tendency in the question of buying a house. There was no such trend for women. Similarly, in the same question, the gerontocracy tendency is remarkable among participants in the 40-59 age range. However, there was no general gerontocracy tendency among the participants in first group of who had to choose between photographs. Among the participants in the second group, there was a general gerontocracy tendency about buying a house. Despite these results, we have to say that the difference between the two groups was not statistically significant. When it comes to buying land, there is a tendency to gerontocracy in both groups of participants. This trend, which stands out in the questions about buying a house and land, is not found in the question about buying a car. This result can be interpreted as the participants have more confidence in the promise of young people about buying cars. In this study, a possible gerontocracy tendency in financial investment decisions was also investigated. According to the results, this tendency was observed in the participants of both groups. Likewise, in both groups, this trend was observed in answers about the decision to invest in foreign currency. Despite these results, we have to say that the difference between the two groups was not statistically significant. Another question that was asked to the participants was: Who would you choose to entrust all your assets? Participants in the first group who were asked to choose one of the photographic options showing a gerontocracy tendency in this question. But, this tendency was not observed among the participants in the second group. Different results between the groups of participants were statistically significant. The last question about individual financial decisions was: Suppose that you realize the dream business ideal. In which option do you value the opinion of the person? In this question, participants in both groups were found to have a tendency to gerontocracy. Regarding national and international economic management, the participants were asked four questions. The participants of the first group who chose among the photographic options showed no gerontocracy tendency for any of these questions. In the other group, the answers to these four questions completely changed. The participants began to show a tendency to gerontocracy only when they had to choose the age range. This result is extremely important for this study investigating whether there is a gerontocracy in economic management. It is hoped that the study will form the basis for similar future studies.